

Czekoslovakiet, Den forenede arabiske Republik, Frankrig, Indien, Iran, Italien, Japan, Mexico, Polen, Sovjetunionen, Storbritannien, Sverige og USA.

Komitéens opgaver skulle ifølge resolutionsforslaget gå ud på at rapportere til 14. plenarforsamling om følgende:

a. Hvilket arbejde De Forenede Nationer, de særlige institutioner og andre internationale organer udfører vedrørende den fredelige udnyttelse af verdensrummet, og hvilke midler der står til deres rådighed.

b. En afgrænsning af området for internationalt samarbejde samt forslag til den fredelige udnyttelse af verdensrummet.

c. De fremtidige organisatoriske arrangementer, der er nødvendige for at lette gennemførelsen af et internationalt samarbejde på dette område inden for De Forenede Nationers rammer.

d. De legale problemer, der kan opstå i forbindelse med gennemførelsen af rumforskningsprogrammer.

Da USA inden afstemningerne om resolutionsforslagene anmodede om prioritet for 20-magts-forslaget, trak Sovjetunionen sit forslag tilbage. 20-magts-forslaget blev herefter vedtaget med 54 stemmer for, 9 imod, medens 18 undlod at stemme. Efter denne afstemning meddelte Sovjetunionens repræsentant, at Sovjetunionen ikke vil tage del i arbejdet i ad hoc-komitéen.

Under forhandlingerne gav formanden for den danske delegation, *fhv. minister Ernst Christiansen*, bl. a. udtryk for håbet om, at menneskelig klogskab ville føre til et samarbejde vedrørende verdensrummets fredelige anvendelse, før det var for sent. Det var ca. 10 år siden, at atomenergiens problemer dukkede op, og disse problemer kunne være blevet løst, hvis vi i De Forenede Nationer var blevet enige om forslaget om, at alle spørgsmål vedrørende atomenergiens anvendelse skulle behandles i en særlig international organisation. „Lad os ikke gentage vor fejl, men lad os begynde at arbejde på at skabe en modus vivendi for at sikre, at vort kendskab til verdensrummet bliver anvendt med konstruktive, fredelige formål for øje og ikke i destruktivt øjemed.“

I plenarforsamlingen blev resolutionsforslaget vedtaget med 53 stemmer for (herunder Danmark, Island, Norge og Sverige),

9 stemmer imod (østblokken), medens 19 undlod at stemme (bl. a. Finland).

Sovjetunionens repræsentant gentog i plenarforsamlingen den sovjetiske udtalelse i 1. udvalg om, at Sovjetunionen ikke vil tage del i ad hoc-komitéens arbejde, da 12 af komitéens medlemmer er stater, som er med i USAs militæralliancer.

USAs repræsentant erklærede heroverfor, at Sovjetunionens ønske om at få komitéen sammensat med lige mange stater fra hver af de to „blokke“ var klart udemokratisk og et forsøg på at skaffe Sovjetunionen en position inden for FN på bekostning af de andre medlemslande.

3. Virkningerne af atomudstråling.

(Dagsordenens punkt 25).

I dagene fra den 5. til den 8. december 1958 behandlede første udvalg spørgsmålet om virkningerne af atomudstråling. For udvalget forelå dels en beretning fra De Forenede Nationers videnskabelige udvalg vedrørende virkningerne af atomudstråling, dels en beretning fra generalsekretæren vedrørende styrkelse og udvidelse af den videnskabelige virksomhed på dette område.

Delegerede fra i alt 24 lande, herunder Danmark, fremkom med indlæg under debatten. Endvidere fremkom der indlæg fra repræsentanter for henholdsvis Den internationale Atomenergiorganisation, Verdenssundhedsorganisationen og UNESCO.

Alle delegerede udtalte sig rosende om den beretning, som det videnskabelige udvalg vedrørende virkningerne af atomudstråling havde afgivet. Det blev fra flere sider understreget, at videnskabsmændene énstemmigt havde kunnet godkende beretningens indhold og konklusioner, hvilket var et opmuntrende eksempel på frugtbringende internationalt samarbejde.

Flere delegerede, især fra kommunistiske og såkaldt „neutrale“ lande, omtalte farerne ved radioaktivt nedfald fra kernevåbeneksplosioner og henledte første udvalgs opmærksomhed på nødvendigheden af ophør med kernevåbenforsøg.

Der var i øvrigt i første udvalg almindelig enighed om, at det videnskabelige udvalg, som et centrum for gennemgang og koordinering af de forskellige landes viden om virkningerne af atomudstråling, skulle